

Teaching Guide				
Identifying Data			2020/21	
Subject (*)	Childhood and youth psychopathology	Code		652511208
Study programme	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	3
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Psicoloxía			
Coordinador	Otero Otero, Patricia	E-mail	patricia.otero.otero@udc.es	
Lecturers	Otero Otero, Patricia	E-mail	patricia.otero.otero@udc.es	
Web				
General description	Introducir ao alumnado nos principais conceptos relacionados coa psicopatoloxía xeral e especial: principais criterios e modelos en psicopatoloxía; familiarizarse cos principais sistemas de clasificación da conduta anormal (DSM e CIE); acercamento aos principais trastornos infanto-xuvenís.			
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Planificar programas, proxectos e servizos de intervención para a mellora dos membros da comunidade educativa, aplicables a diferentes contextos e grupo destinatario.
A2	Ser capaz de asesorar centros, profesionais, familias e institucións co fin de axudar a resolver problemas educativos e promover a innovación
A3	Capacidade para considerar as múltiples variables intrapersoais, interpersoais e contextuais que inciden no proceso de ensino-aprendizaxe e para avaliar e intervir na mellora dos recursos motivacionais.
A4	Capacidade para coordinar, facilitar e impulsar a utilización de medios e recursos didácticos e multimedia favorecedores de atención á diversidade
A5	Planificar a intervención educativa en diferentes contextos, identificando e interpretando as dificultades e trastornos que poidan xurdir no proceso de ensino-aprendizaxe.
A6	Dominar o marco lexislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A8	Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.

A9	Desenvolver estratexias, técnicas e recursos para a prevención, detección e avaliación de necesidades específicas de atención educativa
A11	Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares
A13	Ser capaz de deseñar, desenvolver e avaliar procesos de investigación educativa, utilizando os métodos máis apropiados á natureza do problema, á finalidade da investigación e os criterios científicos máis adecuados, con especial énfase nos procesos de investigación na aula
A14	Coñecer as necesidades formativas básicas nos diferentes contextos escolares e sociolaborais, poñendo especial atención naquelas competencias que favorezan o traballo en contornos multiculturais
A15	Coñecer e valorar as competencias que buscan o desenvolvemento do potencial individual, os procedementos que se utilizan para a súa concreción práctica, o contido e nivel de cualificación, así como a necesidade da educación ao longo da vida
A16	Coñecer os principios básicos do comportamento, as súas alteracións, e colaborar no deseño de programas de promoción da saúde
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B2	Aprender a aprender
B3	Capacidade de resolución de problemas
B4	Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica
B5	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e escrita
B6	Traballar de forma autónoma e con iniciativa
B7	Traballar de forma colaborativa
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B9	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B13	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Conocer los principios básicos del comportamiento saludable así como de la conducta anormal		AJ1	BC1 CC3
		AJ2	BC2 CC4
		AJ3	BC3
		AJ5	BC6
		AJ6	BC7
		AJ8	BC8
		AJ11	BC11
		AJ14	
		AJ15	
		AJ16	

Conocer y discriminar entre la variedad de alteraciones del comportamiento	AJ1	BC1	CC3
	AJ2	BC2	CC4
	AJ3	BC3	
	AJ4	BC4	
	AJ6	BC6	
	AJ8	BC7	
	AJ11	BC8	
	AJ13	BC12	
	AJ15		
	AJ16		
Conocer el estado actual de la investigación en el ámbito de la psicopatología infanto-juvenil	AJ2	BC1	CC3
	AJ3	BC2	CC4
	AJ5	BC3	
	AJ11	BC5	
	AJ13	BC7	
	AJ14	BC9	
	AJ16	BC10	
		BC11	
		BC12	
Ser capaz de detectar problemas susceptibles de intervención psicológica en el ámbito educativo	AJ1	BC1	CC3
	AJ4	BC2	CC4
	AJ5	BC3	
	AJ8	BC4	
	AJ9	BC5	
	AJ11	BC7	
	AJ14	BC8	
	AJ15	BC10	
	AJ16	BC11	
		BC13	
Ser capaz de colaborar en el diseño de programas de promoción de la salud y prevención de la enfermedad	AJ5	BC1	CC3
	AJ6	BC2	CC4
	AJ9	BC3	
	AJ11	BC4	
	AJ15	BC7	
	AJ16	BC8	
		BC10	
		BC11	
Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación	AJ4	BC2	CC4
	AJ5	BC3	
	AJ6	BC8	
	AJ9	BC9	
	AJ15	BC11	
	AJ16		
Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con sus área de estudio		BC10	
		BC12	
		BC13	

Capacidade de organización y planificación	AJ5 AJ16	BC1 BC2 BC4 BC5 BC6 BC10 BC11	
Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional	AJ4 AJ5 AJ9 AJ15	BC3 BC8 BC10 BC12	

Contents	
Topic	Sub-topic
Panorama xeral dos trastornos infantís e da adolescencia	Aspectos conceptuais Clasificación da psicopatoloxía infantil
Trastornos de ansiedade e do estado de ánimo	Caracterización clínica dos trastornos de ansiedade na infancia Técnicas de avaliación e tratamento dos trastornos de ansiedade Descrición clínica e tratamento da depresión na infancia
Trastornos por déficit de atención e comportamento perturbador	Trastorno por déficit de atención con hiperactividade Trastorno negativista desafiante Trastorno disocial
Trastornos da eliminación	Enuresis Encopresis
Trastornos do sono	Características básicas do sono Clasificación dos trastornos do sono Principais trastornos do sono na infancia: avaliación e tratamento

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Case study	A2 A3 A1 A5 A8 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B11	5	2	7
Objective test	A6 A13 A15 A16 B3 B4	1	0	1
Workbook	B13 C3 C4	0	6	6
Guest lecture / keynote speech	A4 A9 A14 A16 B8 B9 B10 B12 B13	16	42	58
Personalized attention		3	0	3
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	Presentaranse estudos de casos que os alumnos deberán analizar e debater aula, aplicando os coñecementos adquiridos.
Objective test	A avaliación da materia realizarase mediante un exame tipo test.
Workbook	Cada alumno/a deberá realizar unha búsqueda dun artigo científico relacionado cos contidos da asignatura nas bases de datos e presentar unha ficha sobre o mesmo.

Guest lecture / keynote speech	O profesor presentará aos estudantes un resumo esquematizado do contido central dos temas do programa.
--------------------------------	--

Personalized attention

Methodologies	Description
Workbook Case study	Resolveranse as dúbidas relacionadas cos casos analizados, e coa búsqueda e análise da literatura científica.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	B13 C3 C4	Cada alumno/a deberá realizar unha búsqueda dun artigo científico relacionado cos contidos da asignatura nas bases de datos e presentar unha ficha sobre o mesmo.	25
Case study	A2 A3 A1 A5 A8 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B11	Os alumnos deberán analizar e debatir na aula os casos presentados, aplicando os coñecementos adquiridos.	15
Objective test	A6 A13 A15 A16 B3 B4	Exame tipo test con só unha alternativa correcta.	60

Assessment comments

Na aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudantes de grao e máster universitario na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 4 de maio de 2017), os alumnos aos que lle fora recoñecido a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da obrigatorio de asistencia, podendo así obter a cualificación máxima sen ter asistido á análise e discusión de casos prácticos; nonbargantes, estes alumnos deberán entregar os correspondentes traballos antes da data establecida para a realización do exame da asignatura.

Para a Segunda Oportunidade o alumno será avaliado da/s proba/s pendente/s ou non superadas, mantendo a porcentaxe establecida sobre a cualificación final.

Sources of information

Basic	American Association of Intellectual and Developmental Disabilities (2011). Discapacidad intelectual: definición, clasificación y sistemas de apoyo (undécima edición). Madrid: Alianza. American Psychiatric Association (APA) (2002). Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales DSM-IV-TR. Barcelona: Masson. American Psychiatric Association (APA) (2013). Guía de consulta de los criterios diagnósticos del DSM 5. Arlington, VA: APA. Baron-Cohen, S. y Chaparro, S. (2010). Autismo y síndrome de Asperger. Madrid: Alianza editorial. Buendía, JR. (2004). Psicopatología en niños y adolescentes. Madrid: Pirámide. Caballo, V. y Simón, MA. (2002). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente (2 vols.). Madrid: Pirámide. Garayzábal, E., Fernández, M. y Díez-Itza, E. (2010). Guía de intervención logopédica en el síndrome de Williams. Madrid: Síntesis. García Pérez EM, Magaz A. (2003). Hiperactividad. Guía para profesores. Cruces-Baracaldo: COHS. González, R. (2005). Psicopatología del niño y del adolescente. Madrid: Pirámide. Katty Hunter, K. (2000). Manual del Síndrome de Rett: en palabras que tú puedes comprender, por los que te comprenden. Valencia: Asociación Valenciana del Síndrome de Rett. OMS (1992, rev. 2008). Décima revisión de la clasificación internacional de las enfermedades. Trastornos mentales y del comportamiento. Madrid. Ed. Méditor. Pedrosa, E. (2009). Criaturas de otro planeta: crónica de una lucha contra el síndrome de Rett. Barcelona: RBA Libros. Rufo, M. (Coord.) (2005). Cómo afrontar la epilepsia. Una guía para pacientes y familiares. Madrid: Entheos. Vázquez, F., Otero, P., Blanco, V. y Torres, A. (2015). Terapia de solución de problemas para la depresión: una breve guía práctica en grupo. Madrid: Alianza Editorial. Vázquez, F., Otero, P. y Blanco, V. (2019). Depresión. Madrid: Síntesis. Vázquez, F., Otero, P., Torres, A. y Arrojo, M. (2016). Deja atrás la depresión y alcanza la felicidad. Madrid: Pirámide.
Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.